

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

نشست پژوهشی؛

بررسی لایحه مالیات بر عایدی سرمایه

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: علی قنبری شیرسوار

- ❖ مالیات بر عایدی سرمایه، درصدی از عایدی سالیانه سرمایه که با توجه به اختلاف بین قیمت خرید و فروش محاسبه می‌شود.
- ❖ ایران جزو معدود کشورهای جهان است که در آن از عواید سرمایه‌ای هیچ گونه مالیاتی اخذ نمی‌شود.
- ❖ اهداف مالیات بر عایدی سرمایه شامل: درآمدزایی برای دولت، انصاف و عدالت در جامعه، یکپارچگی نظام مالیاتی، بهبود توزیع درآمد، ساماندهی و کنترل سوداگری در بازار است.
- ❖ از عمده مشکلات نظام مالیاتی ایران، گستردگی معافیت‌ها و به تبع آن محدود بودن پایه‌های مالیاتی است.
- ❖ بسیاری از کارشناسان بر این باورند که یکی از علل عمده آشفتگی بازار برخی دارایی‌ها نظیر مسکن، خودرو، سکه، ارز و غیره در کشور، فقدان یک نظام کارآمد مالیات بر عایدی سرمایه است.
- ❖ ارکان اصلی نظام مالیات بر عایدی سرمایه عبارتند از: دارایی‌های مشمول، دارایی‌های معاف، معافیت پایه یا آستانه، نرخ مالیاتی، نوع سیستم اجرایی، نرخ شمول مالیات، نظام درآمدی و نحوه رفتار بعد از اتمام دوره نگهداری، شیوه وصول، نحوه رفتار با زیان سرمایه، انتقال زیان سرمایه‌ای، شاخص بندی، امتیاز تعویق پرداخت مالیات، نحوه رفتار با اشخاص مقیم و غیرمقیم، مسائل اجرایی و ...

□ مقدمه و طرح مسئله

در بسیاری از کشورهای جهان، بر درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مالیات وضع می‌شود که تحت عنوان مالیات بر عایدی سرمایه (Capital Gains Tax) که عمدتاً به صورت مخفف CGT استفاده و به عنوان یکی از اجزای نظام مالیاتی شناخته می‌شود. هر چند از معرفی مالیات بر عایدی سرمایه در جهان بیش از یک قرن می‌گذرد، اما سرعت گسترش خیره‌کننده این مالیات در ۵۰ سال اخیر نشان دهنده اهمیت و اثرگذاری بالای آن در اقتصاد یک کشور است. بر اساس آمارهای موجود تا سال ۲۰۰۱ تنها ۱۱۴ کشور از عایدی سرمایه مالیات دریافت می‌کردند، اما این تعداد در پایان سال ۲۰۱۷ به ۱۶۱ کشور افزایش یافته است.

تنوع در نوع و ماهیت سرمایه و وجود دامنه وسیع از سهم سرمایه در این بازار و همچنین عدم پیش‌بینی میزان درآمد کسب شده باعث شده تا کسب درآمد از عواید سرمایه‌ای، هدف اصلی کشورها از معرفی و اجرای این مالیات نباشد. سهم ناچیز این پایه مالیاتی از کل مالیات بر درآمد در بسیاری از کشورها (در حدود کمتر از ۴ درصد)، نشان‌دهنده این است که نوسانات شدید درآمدی این نوع مالیات، اتکا به آن را به عنوان منبع درآمدی تضعیف می‌کند. اگرچه نباید از اثرات درآمدی این مالیات به‌ویژه در ایران و کشورهایی که تورم بالایی را تجربه می‌کنند، غافل شد، لیکن اثرات درآمدی این مالیات در کشور به نحوه برخورد با عایدات کوتاه مدت و بلندمدت سرمایه، تعیین نرخ پایه سرمایه و تعدیل با میزان تورم، نحوه برخورد با سرمایه‌های در حال استفاده شخصی و غیره وابسته

است. از دلایل غیردرآمدی وضع این مالیات می‌توان به افزایش یکپارچگی در فرآیند شفافیت مالی، انسجام و کارایی نظام مالیاتی با گسترش چتر مالیاتی، بازتوزیع درآمد و ثروت در جامعه و مهمتر از همه به کاهش انگیزه‌های سوداگرانه در بازار برخی دارایی‌ها (از جمله مسکن، ارز و خودرو) اشاره کرد.

نکته حائز اهمیت این است که کشور طی سال‌های اخیر از ظرفیت این نوع مالیات استفاده نکرده که این موضوع همراه با نرخ تورم بالا و افزایش در حجم نقدینگی و نبود فضای کسب و کار مناسب، کشور را به فضای آرامی برای فعالیت‌های سوداگری مبدل کرده است. با عنایت به تحولات اقتصادی کشور در یک سال اخیر، بسیاری از صاحب-نظران اقتصادی معتقدند از علل عمده آشفتگی بازار برخی دارایی‌ها نظیر بازار مسکن، سکه، ارز و خودرو فقدان یک نظام کارآمد مالیات بر عایدی سرمایه در کشور بوده و سبب شده تا سفته بازان علاوه بر کسب درآمدهای سرشار به افزایش هرچه بیشتر قیمت دامن بزنند.

در همین راستا، گروه اقتصاد مدیریت پژوهش‌های خبری در ادامه سلسله نشست‌های کارشناسی خود در تاریخ 98/05/22 و با حضور آقای دکتر آیت زایر، کارشناس امور مالیاتی به بررسی طرح مالیات بر عایدی سرمایه، پرداخته است.

□ مفهوم مالیات بر عایدی سرمایه

مفهوم عایدی سرمایه: به منافع یا سودی (واقعی) گفته می‌شود که شخص از تصرف یک دارایی در مدت تصرف آن به دست می‌آورد. این عایدی از اختلاف بین قیمت فروش و قیمت تمام شده (قیمت خرید به علاوه هزینه تعمیر و نگهداری، بازسازی و...) دارایی به دست می‌آید.

مالیات بر عایدی سرمایه: درصدی از عایدی سالیانه سرمایه که با توجه به اختلاف بین قیمت خرید و فروش محاسبه می‌شود.

عایدی سرمایه = قیمت فروش دارایی - قیمت تمام شده دارایی (قیمت خرید + هزینه بازسازی، هزینه نگهداری، هزینه تعمیرات، هزینه بیمه و ...)

مالیات بر عایدی سرمایه = عایدی سرمایه ضرب در نرخ مالیات بر عایدی سرمایه

□ اهمیت و ضرورت مالیات بر عایدی سرمایه

در ارتباط با ضرورت و اهمیت وضع مالیات بر عایدی سرمایه، دلایل زیر ارائه می‌شود:

* درآمدزایی برای دولت

علاوه بر ابزار سیاست‌گذاری، درآمدزایی برای دولت دارد.

* انصاف و عدالت

وضع مالیات بر عایدی سرمایه منجر به توزیع عدالت می‌شود. عدالت در توزیع بار مالیاتی بین تمام اشخاص و منابع به بهبود تمکین و پذیرش سیستم مالیاتی در جامعه کمک می‌کند.

* یکپارچگی نظام مالیاتی

محدودکننده فرصت‌های تقلب و اجتناب مالیاتی است و عاملی برای حفظ و تقویت یکپارچگی سیستم مالیاتی خواهد بود.

* بهبود توزیع درآمد

اخذ مالیات بر عایدی سرمایه با نرخ‌های تصاعدی و بالا از ثروتمندان به کاهش شکاف طبقاتی کمک می‌کند.

* ساماندهی و کنترل سوداگری

یکی از اهداف وضع مالیات بر عایدی سرمایه، کنترل سوداگری و کاهش تقاضای سفته بازی در بازار دارایی‌ها است.

□ مالیات بر عایدی سرمایه در ایران

از عمده مشکلات نظام مالیاتی ایران، گستردگی معافیت‌ها و به تبع آن محدود بودن پایه‌های مالیاتی است. این موضوع موجب تحمیل فشار مالیات‌ها بر گروهی از فعالان اقتصادی شده است که عمدتاً به شکل رسمی و مشخص مشغول تولید و کسب و کارهای مولد هستند. در غیاب نظام مالیات بر عایدی سرمایه در کشور هم اکنون نوعی سیستم جایگزین در قالب مالیات نقل و انتقال املاک، مالیات نقل و انتقال سهام و مالیات نقل و انتقال سرقفلی در قانون مالیات‌های مستقیم وجود دارد.

اجرای نشدن مالیات بر عایدی سرمایه در ایران موجب تحریف تصمیمات سرمایه‌گذاری به نفع دارایی‌های غیرمولد، بدتر شدن توزیع درآمد در جامعه به نفع افراد ثروتمند و در نتیجه باعث مخدوش شدن عدالت اجتماعی، موجب انباشت سرمایه در دست عده‌ای خاص و آن هم به شکل دارایی‌های غیرمولد و معاف از مالیات شده است. در این نوع مالیات، افراد ثروتمند مالیات بیشتری نسبت به افراد فقیرتر می‌پردازند که عملاً به توزیع درآمد نیز کمک می‌کند.

بسیاری از کارشناسان بر این باورند که یکی از علل عمده آشفستگی بازار برخی دارایی‌ها نظیر مسکن، خودرو، سکه، ارز و غیره در کشور، فقدان یک نظام کارآمد مالیات بر عایدی سرمایه است. نبود این سیستم مالیاتی، موجب تبدیل کالاهایی مانند مسکن و خودرو و نیز دلار و ارزهای خارجی، به دارایی شده و عملاً بازار این کالاها را به جولانگاه سفته‌بازان تبدیل کرده و سبب شده تا این افراد، علاوه بر کسب درآمدهای سرشار، به افزایش هر چه بیشتر قیمت در این بخش و نوسانات آن دامن بزنند.

□ مولفه‌های اصلی نظام مالیات بر عایدی سرمایه

سازه یا ساختار نظام مالیات بر عایدی سرمایه همانند هر سیستمی از اجزاء و مولفه‌هایی متعدد تشکیل شده است و ارتباط بین این اجزاء، نظام مالیات بر عایدی سرمایه را تشکیل می‌دهند. به طور کلی، مولفه‌های نظام مالیات بر عایدی سرمایه شامل مولفه‌های ذیل است:

1- دارایی‌های مشمول

ملاحظات کلی در تعیین پایه مالیات بر عایدی سرمایه یا دارای‌های مشمول:

لزوم یک پایه گسترده مالیات بر عایدی سرمایه؛

- محدود بودن پایه مالیاتی، نه تنها کمکی به دولت در دستیابی به اهدافش نمی‌کند، بلکه معافیت برخی دارایی‌ها، منجر به اثرات اخلاقی در بازار دارایی‌ها می‌گردد (پدیده آربیتراژ¹).
- آربیتراژ مالیاتی: تحریف تصمیمات سرمایه‌گذاری افراد و اخلاقی در بازار دارایی‌ها.
- محدود بودن پایه: ترکیب دارایی‌های افراد را به نفع دارایی‌های معاف تغییر می‌دهد و اثرات منفی بر رفتار سرمایه‌گذاری، تورم، رشد اقتصادی و غیره دارد.

دارایی‌های پیشنهادی در ایران:

- املاک و مستغلات (زمین و ساختمان، ویلا، باغ)
- سرقتی یا حق واگذاری محل
- طلای غیرزینتی، مسکوکات، سایر فلزات و سنگ‌های قیمتی، اشیای نفیس و عتیقه‌جات
- ارزشهای خارجی
- سهام، سهم الشرکه، حق تقدم و سایر اوراق بهادار
- حقوق مالکانه
- حق بهره‌برداری از معادن
- حق مالکیت معنوی
- حق امتیاز
- خودرو، وسایط نقلیه موتوری (مازاد بر نیاز شخصی)

2- دارایی‌های معاف

ملاحظات کلی در تعیین دارایی‌های معاف یا غیرمشمول:

- معافیت کلیه دارایی‌هایی که برای استفاده شخصی خریداری شده‌اند؛
- معافیت دارایی‌هایی که در فرآیند تولید کالا و خدمات مشمول مورد استفاده قرار می‌گیرند؛
- معافیت دارایی‌هایی که متحمل زیان سرمایه‌ای شده‌اند؛
- معافیت واگذاری یا انتقالات قهری (ارث، طلاق، جهیزیه، جایگزینی، تبدیل به احسن دارایی، احکام قضایی، آتش سوزی و نظایر آن)؛
- طیف دارایی‌های معاف، از کشوری به کشور دیگر متفاوت است. برای نمونه در استرالیا سهام قابل فروش، دارایی‌های استهلاک پذیر، عواید کسب و کارهای کوچک. در بنگلادش عواید اوراق بهادار دولتی، سرقتی، در کشور هند برخی اراضی کشاورزی، سهام قابل فروش، اوراق قرضه دولتی، در پاکستان سهام قابل

¹ - آربیتراژ چیست؟

به کسب سود از طریق اختلاف قیمت در دو بازار مختلف آربیتراژ می‌گویند. این اختلاف می‌تواند از لحاظ زمانی باشد مثل بازار نقد و آتی، و هم از نظر مکانی مثل تفاوت نرخ در دو بازار در مکان‌های جغرافیایی متفاوت باشد.

فروش، دارایی‌های استهلاک‌پذیر، فروش شرکت‌های مستقر در مناطق ویژه، در ترکیه سهام دریافتی از طریق ارث و هبه و همچنین در انگلیس عواید اوراق بهادار دولتی از این مالیات معاف هستند.

موارد معاف از مالیات بر عایدی سرمایه پیشنهادی در ایران:

- اموال و دارایی‌هایی که خرید یا تحصیل آنها قبل از تصویب این قانون می‌باشد؛
- اولین واحد مسکونی توسط اشخاص حقیقی و افراد تحت تکفل (مجموعاً یک واحد) در هر 3 سال شمسی؛
- املاک و حق واگذاری محل مشمول مالیات موضوع ماده 77 قانون مالیات‌های مستقیم؛
- اولین خودرو و اولین موتورسیکلت توسط اشخاص حقیقی و افراد تحت تکفل (مجموعاً یک خودرو و یک موتورسیکلت) در هر 2 سال شمسی؛
- دارایی‌های مربوط به اشخاص موضوع ماده 2 قانون مالیات‌های مستقیم؛
- دارایی‌هایی که به صورت بلاعوض یا به عنوان جایزه واگذار می‌شوند؛
- دارایی‌هایی که به واسطه ارث و وصیت منتقل می‌شوند در زمان انتقال به نام وراثت یا موصی‌له؛
- دارایی‌هایی که به واسطه وقف، حبس و نذر منتقل می‌شوند در زمان انتقال به نام موقوف علیه، حبس و نذرشونده؛
- دارایی‌ها اعم از منقول و غیرمنقول که به عنوان جهیزیه یا مهریه واگذار می‌شوند؛
- املاک مشمول مقررات ماده (68) قانون مالیات‌های مستقیم.

3- معافیت پایه یا آستانه:

معافیت پایه که به منظور جبران برخی هزینه‌ها یا کمک به برخی قشرها داده می‌شود، به دو شکل ذیل قابل ارائه است:

- اعطای مبلغ ثابتی به عنوان معافیت به عایدی
- معاف کردن دارایی‌هایی که قیمت آنها از یک مبلغ مشخصی پایین تر است.

4- نرخ مالیاتی

اصول کلی در تعیین نرخ مالیات بر عایدی سرمایه:

- ✓ تفکیک عواید کوتاه مدت و بلندمدت.
- ✓ عواید کوتاه مدت به عنوان یک "درآمد عادی" مشمول نرخ مالیات بر درآمد نرخ‌های تصاعدی)
- ✓ عواید بلندمدت به عنوان عایدی سرمایه مشمول یک نرخ ثابت پایین تر از نرخ کوتاه مدت.
- ✓ برای کنترل سوداگری نرخ مالیاتی باید با طول دوره نگهداری متناسب باشد.
- ✓ ممکن است نرخ مالیات بر عایدی سرمایه بر اساس نوع دارایی متفاوت باشد.
- ✓ نرخ مالیات بر عایدی سهام از سایر عواید سرمایه‌ای متفاوت است.
- ✓ نرخ مالیات بر عواید سهام باید در کوتاه مدت و بلندمدت متفاوت باشد.

- ✓ در برخی کشورها سهام از پرداخت مالیات بر عایدی معاف و در برخی دیگر بخشی از عواید معاف است.
- ✓ نرخ مالیات بر عایدی سهام عمدتاً ثابت و مقطوع است (برخلاف سایر دارایی‌ها).
- ✓ در برخی کشورهای معدود عواید کوتاه مدت مشمول نرخ‌های مالیات بر درآمد است.
- ✓ به طور کلی، نرخ مالیات بر عایدی سهام با توجه به مدت نگهداری، بورسی یا غیربورسی بودن، سهم دولت در شرکت و غیره متغیر باشد.

نرخ مالیات بر عایدی سرمایه پیشنهادی در ایران:

- ✓ برای عواید کوتاه مدت نرخ‌های مالیاتی ماده 131 قانون مالیات‌های مستقیم، برای انواع دارایی‌های مشمول به غیر از سهام (برای دوره نگهداری 3 سال)؛ به شرط اصلاح جدول نرخ‌های ماده 131
- ✓ برای دوره نگهداری بیشتر از 3 سال، نرخ مقطوع 25 درصد.
- ✓ نرخ مالیات بر دارایی‌های شغلی که به عنوان موجودی تجاری محسوب نمی‌شوند، بسته به دوره نگهداری متغیر باشد. با افزایش دوره نگهداری نرخ آن کاهش یابد.
- ✓ نرخ مالیات بر نقل و انتقال سهام عرضه اولیه (بازار اولیه) صفر و نرخ نقل و انتقالات سایر سهام (بازار ثانویه) به شرح زیر خواهد بود:
  - کمتر از یکسال 15 درصد
  - بین یک تا دو سال 10 درصد.
  - بیشتر از دو سال صفر

5- نوع سیستم اجرایی

به طور کلی دو نوع سیستم برای اجرای مالیات بر عایدی سرمایه وجود دارد و انتخاب آن، به ملاحظات کارایی و اجرایی، نوع دارایی مشمول مالیات و همچنین اثرات آن بر رفتار سرمایه‌گذاری افراد و بنگاه‌ها بستگی دارد. با در نظر گرفتن برخی ملاحظات، اغلب کشورها از سیستم ترکیبی مشتمل بر روش تعهدی و تحقق‌ی استفاده می‌کنند. در رویکرد ترکیبی از دارایی‌هایی که ارزش‌گذاری و جریان نقدی در خصوص آن یک مشکل جدی است، مالیات مربوط بر مبنای تحقق عایدی و مالیات سایر دارایی‌ها که مشکلات مذکور را ندارند بر مبنای تعهدی اخذ می‌شود. در این راستا مالیات دارایی‌های حقیقی (املاک و مستغلات)، در هنگام تحقق درآمد (زمان فروش یا واگذاری) اخذ می‌شود.

در مورد سهام شرکت‌های بورسی که به طور منظم ارزش‌گذاری می‌شوند، هرچند مشکل ارزش‌گذاری وجود ندارد، اما اخذ مالیات به روش تعهدی ممکن است: انگیزه‌ای برای شرکت‌ها، جهت عدم ثبت ورود به بازار بورس و ترجیحی از سوی سرمایه‌گذاران جهت خرید سهام شرکت‌های غیربورسی باشد. این روش شرکت‌های بزرگ بورسی را متاثر نمی‌کند اما ممکن است به خروج شرکت‌های کوچک از بازار بورس منجر شود.

6- نرخ شمول مالیات

نرخ یا نسبت شمول، مشمول مالیات شدن کل دارایی یا درصدی از آن است.

بسیاری از کشورها در اجرای اهداف حمایتی و کاهش فرار مالیاتی و یا جایگزین مواردی مانند شاخص بندی، بخشی از عایدی حاصل از دارایی‌ها را مشمول این مالیات می‌کنند. و این امر به ویژه در صورت نگهداری طولانی مدت دارایی، شیوع بیشتری دارد.

7- نظام درآمدی و نحوه رفتار بعد از اتمام دوره نگهداری

نظام درآمدی مالیات بر عایدی سرمایه، این مالیات در اغلب کشورها به صورت نسبتاً جامع و در چارچوب نظام مالیات بر جمع درآمد اخذ می‌شود. و نحوه رفتار مالیاتی بعد از اتمام دوره نگهداری دارایی (در نظر گرفتن دوره نگهداری مشخص و معافیت پس از پایان مهلت تعیین شده)، به استثنای چند کشور معدود، اغلب کشورها این امتیاز را حذف کرده‌اند.

8- شیوه وصول

وصول تکلیفی و تکالیف مودیان، در اغلب کشورهای مجری یا تحت پوشش نظام مالیات بر جمع درآمد و به عنوان یکی از درآمدها اظهار و پرداخت می‌شود و یا جداگانه دارای فرآیند ارائه اظهارنامه و پرداخت مالیات است. در کشورهای معدودی در مهلت مشخصی پس از انجام هر معامله، بایستی به اداره مالیاتی اعلام و مالیات آن پرداخت شود. در بسیاری از کشورها مالیات سهام و اوراق بهادار به صورت تکلیفی و بعضاً قطعی، در منبع کسر و پرداخت می‌شود.

9- نحوه رفتار با زیان سرمایه

تجارب کشورهای مختلف نشان می‌دهد که الگو و شیوه واحدی در برخورد با این مسئله وجود ندارد و برای جلوگیری از فرسایش پایه مالیاتی، اعمال محدودیت برای کسر زیان، بسیاری ضروری است. اغلب کشورها، جبران زیان سرمایه‌ای را تنها با عواید سرمایه‌ای مجاز می‌دانند.

10- انتقال زیان سرمایه‌ای

تعداد دوره‌های مجاز برای انتقال زیان سرمایه‌ای، مقررات مربوط به اجازه انتقال زیان به دوره‌های مختلف متفاوت است. در برخی کشورها، مجاز نیست و در برخی دیگر به صورت محدود یا نامحدود مجاز می‌باشد.

11- شاخص بندی

شاخص بندی قیمت پایه دارایی، به منظور محاسبه عایدی واقعی و کاهش اثرات قفل شدن دارایی، باید افزایش ناشی از تورم در عواید و هزینه‌های سرمایه‌ای از پایه مالیاتی خارج شود. اما به دلیل مشکلاتی مانند: افزایش پیچیدگی، فرصت‌های آربیتراژ و کارایی و عدالت به جای شاخص بندی، بخشی از عایدی را مشمول مالیات می‌کنند.

12- امتیاز تعویق پرداخت مالیات

در بسیاری از کشورها افراد در حالات زیر می‌توانند از این امتیاز بهره‌مند شوند:

- مرگ و میر (ارث)
- فروش دارایی در ازای خرید همان دارایی یا دارایی‌های مشابه
- معاوضه دارایی

- انتقالات قهری (طلاق، ارث، احکام دادگاه و نظایر آن)
- مبادله سهام در داخل یک شرکت یا بین واحدهای مختلف یک صندوق سرمایه‌گذاری و ...

13- نحوه رفتار با اشخاص مقیم و غیرمقیم

به عنوان قاعده‌ای کلی، اشخاص مقیم نسبت به کلیه اموال و دارایی‌های خود واقع در داخل یا خارج از کشور مشمول مالیات بر عایدی سرمایه خواهند بود. و اشخاص غیرمقیم تنها نسبت به دارایی‌های خود (به ویژه املاک) واقع در کشور مشمول مالیات بر عایدی سرمایه می‌باشند.

14- مسائل اجرایی

اجرای مالیات بر عایدی سرمایه، یک سری مشکلات اداری به دنبال خواهد داشت. پیامدهای دقیق این مالیات به نحوه طراحی این مالیات بستگی دارد. و به طور کلی، برخی از پیامدهای فوری پیاده سازی نظام مالیات بر عایدی سرمایه به شرح زیر می‌باشد:

- ✓ افزایش تعداد مودیان مالیاتی که باید اظهارنامه مالیاتی تکمیل کنند؛
- ✓ نیاز به دفترچه راهنما و سایر ابزارهای خدمات به مودیان؛
- ✓ اعمال تغییر در انواع اظهارنامه‌های مالیاتی و سیستم‌های تنظیم اظهارنامه مالیاتی.
- ✓ آموزش کارکنان مالیاتی و مؤدیان و ...

□ جمع‌بندی :

بدون تردید، مالیات بر عایدی سرمایه در کشور بایستی با اهدافی چون عدالت، باز توزیع درآمد و ثروت در جامعه و جلوگیری از سوداگری و سفته بازی در بازار برخی دارایی‌ها اعمال شود. از این حیث، ایران جزو معدود کشورهای جهان است که در آن از عواید سرمایه‌ای هیچ گونه مالیاتی اخذ نمی‌شود، در حالی که بازار اغلب دارایی‌های منقول و غیرمنقول به دلیل نبود مالیات بر عایدی سرمایه، همواره جولانگاه سفته بازان و سوداگران بوده است. در این راستا لازم است، پایه‌های مالیات بر عایدی سرمایه تا حد امکان گسترده باشد. همچنین برای تامین اهداف باز توزیعی و جلوگیری از سوداگری، استفاده از نرخ‌های به شدت تصاعدی، تفکیک بین عواید کوتاه مدت و بلندمدت، شاخص‌بندی و همچنین اعمال نرخ‌های متفاوت برای عواید کوتاه مدت و بلند مدت اجتناب ناپذیر است. با توجه به حجم بالای نقدینگی در اقتصاد ایران، ویژگی‌های بازار برخی دارایی‌ها مانند بازار مسکن، خودرو، ارز، طلا و سهام و درجه جایگزینی بالای آنها، لازم است برای جلوگیری از هجوم نقدینگی‌های سرگردان به یک یا تعدادی از بازارهای مذکور و ایجاد تقاضاهای هیجانی و سوداگرانه، مالیات بر عایدی سرمایه به طور همزمان و در همه بازارها بر عواید حاصل از نگهداری این دارایی‌ها اعمال شود.

کمیته
معاونت
ساستی
صداوتیما

